

Kaihileikkaus nukutuksessa

Sinulla on leikkausaika Vaasan keskussairaalan silmäyksikköön. Sinulta leikataan nukutuksessa harmaakaihi, jolloin samentunut mykiö korvataan tekomykiöllä.

Sairaanhoitaja soittaa sinulle ilmoitettuna puhelinaikana. Jos katsot tarpeelliseksi, voit varata avustavan henkilön puhelinhaastatteluun mukaan. Mikäli puhelinnumerosi on muuttunut, ilmoita siitä silmäyksikköön.

Täytä oheinen esitietolomake ja palauta mahdollisimman pian oheisessa palautuskuoressa.

Käy laboratoriokokeissa noin viikko ennen sovittua puhelinaikaa. Lähetä laboratorioon on valmiina. Varaa aika laboratorioon internetistä osoitteesta <https://fimlab.vihta.com> tai puhelimitse 06 213 1626. Voit valita haluamasi Pohjanmaan toimipisteen.

Huomioitavaa ennen leikkausta

- Tauota omega-3 ravintolisä neljä viikkoa ennen toimenpidettä.
- Tiputa omat silmätipat normaalisti.
- Pese edeltävänä iltana vartalo ja hiukset.

Potilaat, jotka käyttävät Marevan-lääkettä

Käy laboratoriossa ottamassa INR-arvo viikko ennen leikkausta. INR-arvo pitää olla alle 3. Mikäli arvo on yli 3, ota yhteyttä omaan hoitavaan lääkäriin, jonka ohjauksessa arvo pitää saada alas leikkauspäivään mennessä. Leikkausta ei tehdä, mikäli arvo on yli 3.

Ravinnotta oleminen

Ravinnotta oleminen ennen leikkausta on tärkeää nukutukseen liittyvän oksennusvaaran takia. Mahan sisältöä voi nukutettaessa myös joutua henkitorveen ja aiheuttaa siellä pahan tulehduksen.

Kirkas neste tarkoittaa vettä, mehua, joka ei sisällä hedelmälihaa esimerkiksi kirkasta omenamehua, hiilihapollista juomaa, kirkasta teetä tai mustaa kahvia. Kevyt ateria on esimerkiksi aamupala, jossa on leipää ja nestettä. Jos ateria sisältää runsaasti rasvaa tai lihaa, mahan tyhjeneminen hidastuu ja paasto aika on silloin noin kahdeksan tuntia.

Paastoajan laskemisessa käytetään potilaan saapumisaikaa osastolle.

	Minimi paastoaika ennen sairaalaan saapumista
Kirkas neste	2 tuntia
Maito	6 tuntia
Kevyt ateria	6 tuntia

Leikkauspäivänä

- Mikäli sinulla on yskää, nuhaa tai kuumetta et voi tulla leikkaukseen.
- Saat ohjeistuksen leikkauspäivän lääkkeistä hoitajalta puhelinoiton yhteydessä.
- Ota mukaan reseptit tai lista käytössäsi olevista lääkkeistä.
- Tule suoraan silmäyksikköön A-rakennuksen kuudenteen kerrokseen.
- Kirjeessä oleva aika on ilmoittautumisaika, varaa aikaa käyntiin noin neljä tuntia.
- Leikkauksen jälkeen lepäät heräämössä ja pääset kotiin samana päivänä.
- Autolla et saa ajaa leikkauspäivänä.
- Sinulla on oltava aikuinen kotona leikkauksen jälkeen seuraavaan aamuun asti.

Silmätippojen laittaminen leikkauksen jälkeen

Tiputa leikattuun silmään Oftan Dexa-Chlora -silmätippoja 3–4 viikon ajan estämään infektiota. Tarkemman ohjeistuksen saat leikkauksen jälkeen. Lääkäri kirjoittaa reseptin leikkauspäivänä.

- Pese kädet ja puhdista silmä tavallisella vesijohtovedellä.
- Kuivaa puhtaalla pumpulilla.
- Katso ylöspäin. Makuuasennossa tiputtaminen on helpompaa.
- Vedä alemmaa silmäluomea alaspäin ja tiputa. Pidä pulloa 3–4 cm päässä silmästä. Tiputa uudelleen, jos olet epävarma, että osuiko tippa silmään. Sidekalvolle mahtuu vain yksi tippa, ylimääräinen valuu pois.
- Jos sinulle on määrätty useita erilaisia tippoja, odota muutama minuutti ennen kuin laitat uusia tippoja. Näin ne vaikuttavat parhaiten.
- Avattu pullo säilyy huonosti! Käytä pulloa korkeintaan kuukauden ajan.
- Mikäli tarvitset apua silmätippojen tiputtamisessa, ota ennen leikkauspäivää yhteyttä oman alueesi kotihoitoon. Pohjanmaan hyvinvointialueen puhelinnumero on 06 218 1111.

Kotihoito leikkauksen jälkeen

- Voit poistaa silmän päällä olevan suojakilven leikkauspäivän jälkeisenä aamuna.
- Puhdista leikatun silmän ympäriltä varovasti puhtaalla vedellä ja vanulla aamuin illoin kahden viikon ajan.
- Tiputa leikattuun silmään silmätipat ohjeen mukaan. Mikäli sinulla on käytössä muita silmätippoja, jatka niiden käyttöä normaalisti, ellei toisin ole määrätty.
- Vältä fyysistä rasitusta esimerkiksi suursiivousta, puutarhatyötä, kuntourheilua ja lumityötä kahden viikon ajan.
- Vältä saunomista ja uimista kahden viikon ajan. Kasvoja ja hiuksia pestessä vältä saippuan ja shampoon joutumista leikattuun silmään.
- Leikkauksen jälkeen voit ulkoilla. Tuulisella ja kylmällä ilmalla voit suojata leikatun silmän puhtaalla lapulla ja kilvellä tai apteekista ostettavalla mustalla lapulla.
- Lukeminen, käsitöiden teko ja television katselu on sallittua.

Jälkitarkastusta ja silmälasikontrollia suositellaan **aikaisintaan kuukauden kuluttua** leikkauksesta yksityissektorilla. Mikäli toivot jälkitarkastusta keskussairaalassa, mainitse siitä leikkauspäivänä hoitajalle. Silmälasivoimakkuuksia ei kuitenkaan keskussairaalan kontrollissa määritetä.

Mikäli leikattua silmää alkaa särkeä, näkö heikkenee tai punoitus lisääntyy ennen jälkitarkastusta, ota yhteys silmäyksikköön 06 213 1592 kello 9–11.

Nukutukseen vaikuttavat tekijät

Terveystesi tarvitaan esitietoja, jotta anestesia- ja lääkäri voi suunnitella sinulle turvallisen nukutuksen ja tämän takia esitietolomakkeen huolellinen täyttäminen on tärkeää.

Sairaudet voivat hidastaa toipumista ja estää kotiutumista leikkauksen päivänä. Erityisesti sydän-, hengitystie-, munuais- ja aineenvaihduntasairaudet kuten sokeritauti voivat epätasapainossa ollessaan aiheuttaa ongelmia nukutuksen aikana. Taudin tulisi olla lääkityksellä mahdollisimman hyvässä tasapainossa leikkaukseen tullessa.

Ilmoita allergiat esimerkiksi lääkkeille tai ruoka-aineille, jotta osataan valita sinulle turvalliset anestesia-aineet.

Tupakointi vaikuttaa hengitykseen ja ilmasteihin. Tupakoimattomuus leikkausta edeltävästä illasta lähtien jo parantaa elimistön hapenottokykyä. Tupakointi huonontaa haavan paranemista ja siksi se kannattaa lopettaa hyvissä ajoin ennen leikkausta. Ylipaino lisää hengitys- ja

ilmatieongelmia, mikä voi vaikeuttaa toimenpidettä teknisesti. Alkoholi ja huumeet eivät sovi yhteen anestesia-aineiden kanssa. Toimenpidettä ei tehdä, jos potilas on näiden aineiden vaikutuksen alainen.

Suvussa voi olla perinnöllisiä tauteja, jotka johtavat poikkeavaan reaktioon anestesia-aineille. Ilmoita niistä mahdollisimman varhaisessa vaiheessa, jotta ne voidaan huomioida leikkausta suunniteltaessa. Poista suun alueen lävistyksset ennen leikkaussaliin menoa, koska ne voivat haitata nukutuksen aikana tarvittavaa hengityksen avustamista.

Leikkauspäivän lääkitys

Leikkauspäivän lääkityksestä sovitaan hoitajan kanssa puhelinaikana. Ota mukaan omat lääkkeesi sairaalaan.

Suurimman osan säännöllisesti käyttämästäsi lääkkeitä voit ottaa toimenpideaamuna normaalisti. Näitä ovat esimerkiksi astmalääkkeet, epilepsialääkkeet, pitkävaikutteiset nitrovalmisteet, beetasalpaajat, rytmihäiriölääkkeet ja kortisoni. Joillakin lääkkeillä, esimerkiksi eräillä sydän- ja verenpainelääkkeillä, voi olla yhteisvaikutuksia anestesia-aineiden kanssa jolloin niitä ei oteta ennen toimenpidettä.

Diabeteksen hoito leikkauspäivänä suunnitellaan potilaskohtaisesti. Veren hyytymiseen vaikuttavien lääkkeiden, esimerkiksi Marevanin tai Plavixin, tauosta ennen leikkausta sovitaan aina erikseen. Luontaislääkkeiden tauottamista suositellaan viikko ennen leikkausta.